

[Finansministeren.]

de nuværende Fæstere af dette Gods og for Færøerne som Helhed.

Rytter: Da Behandlingen af denne Sag begyndte, mærkede jeg som sædvanlig en stor Interesse hos dette Tings Medlemmer, idet de var til Stede i stort Antal; men desværre har denne Interesse jo ikke holdt sig under hele Debatten. Naar jeg overhovedet tager Ordet, skønt jeg er enig med det ærede 6te tingvalgte Medlem (Effersøe), er Grunden den, at den højtærede Finansminister fremsatte nogle Udtalelser, som tvinger mig til nærmere at uddybe Forholdene, idet jeg paa det Tidspunkt, som den højtærede Finansminister omtalte, var Amtmand paa Færøerne, og den højtærede Ministers Udtalelser jo til en vis Grad maa være rettet imod den daværende Amtmand.

Den højtærede Minister kom først med nogle Udtalelser om, at Forholdene deroppe var ham ukendte, og at man derfor maatte undskylde, hvis der paa forskellige Punkter var Fejl. Jeg maa give den højtærede Minister Ret i, at han var endogsaa meget daarligt orienteret i Sagen. Den højtærede Minister kom saaledes ind paa, at Landbokommissionen har sat en vis Værdi paa Jordegodset, som var i Modsætning til en tidligere Værdiansættelse. Det er ikke rigtigt. Landbokommissionen satte ikke nogen Værdi, men henholdt sig til den tidligere. Den højtærede Finansminister omtalte ogsaa Skattemarken paa en saadan Maade, at jeg er klar over, at den højtærede Minister ikke er inde i det Spørgsmaal og maaske heller ikke kan være inde i det. Naar han endvidere nævnte, at han ikke forstod, at der var nogle Tusind Kroners Forskel paa de to Vurderinger, maa jeg sige, at saa tror jeg, den højtærede Minister har anstillet meget faa Undersøgelser; han vilde nemlig have kunnet faa det Spørgsmaal besvaret ved blot at blade et Par Sider om i selve den af ham forelagte Lov, Finansloven. Saa vilde han nemlig se, at der til den foreliggende Nedgang i Værdien svarer en Indtægt derved, at man har solgt Jordegods. Det er jo klart, at Jordegodsets Værdi gaar ned, efterhaanden som man sælger af det. Den Nedgang, der har været i Værdi, opvejes ved den Indtægt, Staten har haft. Disse Smaating skal jeg imidlertid gaa hen over.

Det Hovedspørgsmaal, som den højtærede Finansminister dvalde ved, var det, om jeg som daværende Amtmand burde have forhandlet med Kongsbønderne eller med Lagtinget angaaende dette, at

den danske Stat agtede at indrette sit Regnskab paa en bestemt Maade, agtede at opføre Indtægterne paa en Maade, som man hernede syntes var den rigtige, og ligeledes Udgifterne paa en Maade, som man hernede fandt rigtig. Den højtærede Minister vidste ikke rigtig, om der var forhandlet med Kongsbønderne eller med Lagtinget. Jeg synes dog, den højtærede Minister maa vide det, thi naar der kommer en Skrivelse fra en Embedsmand, som lyder paa: efter stedfunden Brevveksling med Landbrugskonsulenten og Landfogeden, ligger deri, at der ikke har været forhandlet med de andre, saa meget mere som den højtærede Minister selvfølgelig ved, at hver Gang der har været forhandlet med Lagtinget, bliver der uvægerlig sammen med Skrivelsen derom fremsendt en Skrivelse fra Lagtinget om Lagtingets Stilling. Som Følge deraf behøvede den højtærede Minister ikke at være i Tvivl om, at der hverken har været forhandlet med Kongsbønderne eller med Lagtinget. Og jeg anser begge Dele for rigtige. Angaaende Kongsbønderne maa jeg sige, at de ikke har nogen Organisation paa Færøerne, saa jeg ved ikke, hvem jeg skulde have forhandlet med. Den eneste Gang jeg erindrer, at Kongsbønderne har villet søge en Forhandling med den daværende Amtmand, var, da det nuværende Medlem for 7de Kreds henvendte sig til ham som Formand for en Kreds af Kongsbønder, der vilde klage over Amtmanden. Forholdet var nemlig det, at Amtmanden havde søgt at faa Orden i Statsregnskabet overfor Kongsbønderne, saaledes at Indtægter og Udgifter afholdtes paa det Aar, de vedrørte. Man fandt, at han gik noget vel kraftigt frem, og derfor ønskede vedkommende Herre, som henvendte sig til mig for en Kreds af Kongsbønder, at klage over mig. Vi talte om, hvor Klagen skulde gaa hen, og jeg gjorde opmærksom paa, at der kunde klages to Steder. Det ene Sted var Lagtinget, hvor vi havde noget, der hed: de af Amtmanden ene afgjorte Sager, og det andet var Ministeriet hernede. Den Gang stod det ærede Medlem paa det Standpunkt, at han i sin Stilling som Kongsbonde maatte klage over mig til Ministeriet, og det besluttede han da. Han opgav det dog senere, for da han søgte nogle Oplysninger om, hvor mange der var i Restance med de Penge, for hvis Skyld jeg gik saa hensynsløst frem, viste det sig, at der var en eneste, der var i Restance, og det var det ærede Medlem selv. Som Følge deraf opgav det ærede Medlem som Formand for